

Raamattuopetukset kirkon seitsemästä tuntomerkestä

Paikka: Loimaan evankelinen kansanopisto, juhlasali

Ajankohta: Maalis-toukokuu 2023

Mistä tiedän, mikä on oikea kristillinen kirkko, mistä sen tunnistaa ja mistä se löytyy? Jokaiselle kristitylle, sanoisinpa jokaiselle ihmiselle, on elämän ja kuoleman kysymys vastata tähän oikein.

7. Pyhä risti

5. Pyhä
saarnavirka

6. Jumalan
julkinen
kiittäminen

3. Herran
ehtoollinen

4. Avainten
valta

1. Jumalan
Sana

2. Pyhä kaste

Kukin opetuskerta paneutuu yhteen kirkon tuntomerkeistä

1. Jumalan Sana	Perjantai 24.2.2023 klo 17:30, Harri Lammi
2. Pyhä kaste	Perjantai 10.3.2023 klo 17:30, Ilpo Sinkko
3. Ehtoollisen sakramentti	Perjantai 24.3.2023 klo 17:30, Anssi Ollilainen
4. Avainten valta (rippi, side- ja päästöavain)	Perjantai 31.3.2023 klo 17:30, Ilpo Sinkko
5. Pyhä apostolinen saarnavirka	Perjantai 14.4.2023 klo 17:30, Harri Lammi
6. Rukoileva, messuun kokoontuva seurakunta	Perjantai 28.4.2023 klo 17:30, Ilpo Sinkko
7. Pyhä risti	Perjantai 12.5.2023 klo 17:30, Harri Lammi

Jumalan Sana

1. Johdanto

Kirkkoa ei olisi ilman Jumalan Sanaa. Niin Vanhan kuin Uuden Testamentinkin seurakunta rakentuu yksinomaan Jumalan Sanalle, jonka Hän on ilmoittanut ihmiskunnalle pyhien profeettojensa,

Iankaikkisen Jumalan Sanan Kristuksen ja apostoliensa kautta. Jumala itse ilmoittaa meille pyhän Sanansa luonteen ja ominaisuudet ja vaikutukset:

- i. **"Herran Sanalla ovat taivaat tehdyt, ja kaikki niiden joukot Hänen suunsa hengellä"**
(Psalmi 33:6)
- ii. **"Herran laki on täydellinen; se virvoittaa sielun. Herran todistus on vahva, se tekee tyhmästä viisaan."** (Psalmi 19:8)
- iii. **"Herran sanat ovat selkeitä sanoja, hopeata, joka kirkkaana valuu sulattimesta maahan, seitsenkertaisesti puhdistettua."** (Psalmi 12:7)
- iv. **"Ruoho kuivuu, ja kukkanen varisee, mutta Herran Sana pysyy iankaikkisesti."** (1. Pietarin kirje 1:24-25)
- v. **"Iankaikkisesti pysyy Sinun Sanasi, Herra, vahvana Taivaissa."** (Psalmi 119:89)
- vi. **"Sinun Sanasi on kokonansa totuus, ja kaikki Sinun vanhurskautesi oikeudet pysyvät iankaikkisesti."** (Psalmi 119:160)
- vii. **"Taivas ja maa katoavat, mutta Minun Sanani eivät koskaan katoa."** (Matteus 24:35)
- viii. **"Jokainen Jumalan Sana on taattu. Hän on niiden kilpi, jotka Häneen turvaavat."**
(Sananlaskut 30:5)
- ix. **"Minä valvon Sanaani toteuttaakseni sen."** (Jeremia 1:12)
- x. **"Kiitetty olkoon Herra, Israelin Jumala, joka kädellensä on täyttänyt sen, mitä Hän suullansa puhui."** (2. Aikakirja 6:4)

Voimme sanoa myös, että Jumalan Sanaa ei olisi ilman Jumalan kansaa, sillä kuka sitten saarnaisi tai kuulisi Sanaa, jollei olisi mitään Jumalan pyhää kansaa sitä saarnaamassa, kuuntelemassa, oppimassa ja soveltamassa elämäänsä. Jumalan Sana on se oikea Jumalan temppeli, pyhäkkö. Sen on Kristus jättänyt jälkeensä ulkonaiseksi merkiksi, josta Hänen kirkkonsa, kristillinen pyhä kansa tunnetaan. (Kirkolliskokouksista ja kirkosta, M. Luther)

Kun Jumalan Sanaa saarnataan ja opetetaan, ihmisen sydämet ovat se pelto, johon kylvötyö tehdään. Kylväjävertauksessa Jeesus havainnollistaa, että vain neljäsosa Sanan siemenestä putosi hyvään maahan ja kantoi hedelmän kärsivällisyydessä. (Matteus 13:1-23) Mutta Jumalan Sana, pyhän Raamattu, on kuitenkin kuin sade ja lumi, joka taivaasta tulee eikä sinne takaisin palaja: **"Sillä niin kuin sade ja lumi, joka taivaasta tulee, ei sinne palaja, vaan kostuttaa maan, tekee sen hedelmälliseksi ja kasvavaksi, antaa kylväjälle siemenen ja syöjälle leivän, niin on myös Minun Sanani, joka Minun suustani lähtee: ei se Minun tyköni tyhjänä palaja, vaan tekee sen, mikä Minulle otollista on, ja saa menestymään sen, mitä varten Minä sen lähetin."** (Jesaja 55:10-11)

2. Lutherin alkusanat kirkon ensimmäiseen tuntomerkkiin

"Vaikka tässä kohden voikin olla suuria eroavaisuuksia (1. Korinttolaiskirje 3:12-13). Toisilla on Sana aivan puhtaana, toisilla ei aivan puhtaana. Niistä, joilla se on puhtaana, sanotaan, että he rakentavat perustukselle kultaa, hopeaa ja jalokiviä; niistä, joilla se on epäpuhtaana, sanotaan, että he rakentavat sellaiselle perustukselle kuten heinät, oljet tai puu, mutta tulevat kuitenkin autuaiksi ikään kuin tulen läpi. Tämä on se pääasia ja suuri pääpyhäkkö, jonka johdosta kristillistä kansaa sanotaan pyhäksi. Sillä Jumalan Sana on pyhä ja pyhittää kaiken, mihin se saa koskea, niin se on itse Jumalan pyhyys. Mekin puhumme sellaisesta suullisesta Sanasta, kun sitä todella uskotaan ja julkisesti tunnustetaan maailman edessä, kuten Kristus sanoo Matteus 10:32-33; Markus 8:38. Missä nyt kuulet tai näet saarnattavan sellaista Sanaa, sitä uskottavan, tunnustettavan ja sen mukaan

elettävän, siellä voit epäilemättä uskoa olevan myöskin Ecclesia sancta catholica'n, se on, kristillisen pyhän kansan.” (Kirkolliskokouksista ja kirkosta, M. Luther)

3. Jumalan pyhää Sanaa Raamattua kuvataan viidellä käsitteellä

Luterilainen teologi Johann Gerhard muiden muassa määrittelee pyhän Raamatun ominaisuudet viidellä käsitteellä. Nämä ovat perustana myös luterilaiselle raamattukäsitteelle.

- 3.1 **Auctoritas** = Auktoriteetti, ainutvaltaisuus, tarkoittaa, että Raamattu Jumalan Sanana puhuu tekijänsä äänellä. Raamattu normittaa uskon ja kirkon.
- 3.2 **Perfectio** = Täydellinen; tämä tarkoittaa sitä, että Raamattu on täydellinen; siitä ei voi ottaa pois mitään eikä siihen voi mitään lisätä (Ilmestyskirja 22:18-19)
- 3.3 **Sufficientia** = Riittävyys; tämä tarkoittaa Raamatun riittävyyttä itsessään.
- 3.4 **Claritas** = Selvä; tämä tarkoittaa Raamatun selvyyttä itsessään; Raamattu on siten ensisijainen ja varsinainen itsenstä tulkitsija: Raamattu selittää itseään. Tämä oli juuri se syy, miksi uskonpuhdistaja Martti Luther kirjoitti kirjan Sidottu Ratkaisuvalta. Tässä on myös ekumenian ja yhteiskristillisyyden ongelma. Niissä lähdetään ajatuksesta, että on yksi usko, joka ilmenee yhtäläisenä uskonkokemuksena, mutta suuntia erottaviin kohtiin tullessa todetaan, että tässä asiassa Raamattua selitetään vähän eri tavoin. Raamatun ehdoton arvovalta ja riittävyys kyllä myönnetään, mutta ei selvyyttä. (Kiviranta S, 2006) Ekumenia ja yhteiskristillisuus elää sellaisessa utuisessa ja haihtuvassa pilvessä, jossa Kristuksen kirkolla olisi ikään kuin yksinkertainen minimi määriteltyä oppia, ja kaikki muu on ihmisen itse valittava. Tälle emme voi löytää mitään perustetta Raamatusta, vaikka usein viitataan Jeesuksen sanoihin: **”Siitä kaikki tuntevat teidät Minun opetuslapsikseni, jos teillä on keskinäinen rakkaus”** (Johannes 13:35) tai **”Että he kaikki olisivat yhtä, niin kuin Sinä, Isä, olet Minussa ja Minä Sinussa.”** (Johannes 17:21)
- 3.5 **Efficacia** = Vaikuttava; tämä merkitsee vaikuttavuutta. Toisin sanoen Raamattu itse vaikuttaa uskon ja luo kirkon. Jos Raamattua luetaan Raamattuna, niin se inspiroi lukijansa. Raamatun inspiraatio ei ole pysähtynyt sen kirjaimeen. Pyhä Henki on todellisesti sitoutunut Raamattuun, koska Hän on sen antanut ja vaikuttanut profeetoille ja apostoleille. Pyhä Henki todistaa Kristuksesta uskovien sisäisen todistuksen kautta. Inspiraatio siirtyy uskovaan subjektiin ja vaikuttaa sen, mitä Paavali kutsuu uskon analogiaksi (Roomalaiskirje 12:6) eli yhtäpitävyyttä uskontotuuksien kanssa. Me voimme selittää ja ymmärtää kristillistä oppia analogiaperiaatteen mukaisesti. Pyhä Henki ei puhu itseään vastaan.

4. Raamattukäsityksen merkitys

Uskonpuhdistaja Martti Lutherin tärkeimmäksi kirjaksi katsotaan Sidottu Ratkaisuvalta. Hän kirjoitti sen marraskuussa 1525 Erasmus Rotterdamilaiselle. Luther itse piti tätä kirjaa niin tärkeänä, että hänen mukaan vain se ja katekismus saivat säilyä kaikkien hänen teostensa hävitessä.

Tämän taisteluteoksen tärkein asia on Raamattukäsitys. Erasmus oppineena miehenä, mutta samalla liberaalina ajattelina, näki Raamatusta ”monia hämäriä kohtia” ja hän ei selvästikkään voinut hyväksyä tuota claritas (selkeys) periaatetta, eli sitä, että Raamattu on itsessään selvä ja selkä. Koska Erasmus käsitys Raamatusta sekoitti lain ja evankeliumin opin ja teki Jumalasta Sanasta epäselvän, Lutherin oli pakko kirjoittaa Erasmus vastaan, koska Erasmus kirjoitukset turhensivat samalla armo-opin, opin syntisen vanhurskauttamisesta.

Raamattukäsitys on myös meidän aikamme perustavaa laatua oleva ongelma kirkossa. Käytännössä kaikki kansankirkon piispat ja lähes kaikki papit pitävät Jumalan Sanaa epäselvänä, jota ei enää voi

ottaa todesta. He ovat nousseet uskonpuhdistuksen ja kirkon varhaisista ajoista alkaen omistamaa raamattukäsitystä vastaan:

- Auctoritas
- Perfectio
- Sufficientia
- Claritas
- Efficacia

Isot kansankirkot ja monet muut kristilliset kirkot ovat paljolti hyljänneet Raamattullisen raamattukäsityksen, koska esimerkiksi

- eivät julista lakia ja evankeliumia, synnin kadottavuutta, pelastusta yksin Jeesuksessa
- ovat luopuneet Raamatun ja kirkon saarnaviran käsityksestä vihkimällä naisia pastoreiksi
- opettavat vastoin pyhiä kirjoituksia väärin avioliitosta
- eivät saarnaa eivätkä opeta aborttia vastaan

Nämä ovat niitä kirkkoja ja kristittyjä, joille pelkkä Jumalan Sana ei kelpaa, vaan he loukkaantuvat kuolettavalla tavalla Sanaan, sen kirkkauteen, täydellisyyteen ja totuuteen, eivätkä taivu sen alle. Käytännössä ekumenia ja yhteiskristillisyyys nousevat oikeaa raamattukäsitystä vastaan, koska, vaikka myöntävät Raamatun arvoavan ja riittävydet, kuitenkin kieltävät sen selkeyden (claritas).

5. Raamatun tulkinta

Suomaista näkemystä Jumalan Sanasta Raamatusta on viimeiset 50 vuotta hallinnut sana ”tulkinta”. Siihen on ikään kuin sisäänrakennettuna oletamus, että Jumalan pyhä Sana on moniselitteinen, epäselvä, ja äärettömän tulkinnanvarainen, mitä se kuitenkaan ei ole. Sanan ”tulkinta” varsinainen merkitys ”selittäminen” eli pyhän Raamatun selittäminen ja avaaminen, jota käsitettä Herramme Jeesus Kristus ja apostolit käyttivät, on käytännössä täysin unohdettu tai pantu sivuun. Luterilainen raskaan sarjan teologi Johann Gerhard käyttää käsitteitä ”tulkinta” ja ”selittäminen” synonyymeinä. (Loci Theologici, osa I, Exegesis, s. 481) Näin asian täytyy olla. Raamatun tulkinta on Raamatullisessa mielessä Jumalan Sanan selittämistä ja avaamista. Otamme esimerkin Luukkaan evankeliumista: ”Ja

Hän (Jeesus) alkoi Mooseksesta ja kaikista profeetoista ja **selitti** heille, mitä Hänestä oli kaikissa kirjoituksissa sanottu.” (Luukas 24:27) ja ”Eikö sydämemme ollut meissä palava, kun Hän (Jeesus) puhui meille tiellä ja **selitti** meille kirjoitukset.” (Luukas 24:32) Jakeen 27 ”selitti” on διερμηνεύω, diermēneuō (= *to explain thoroughly, to translate*) tarkoittaa suomeksi ”selittää perusteellisesti.” Jakeen 32 selittää on διανοίγω, dianoigō (*to open up completely*) tarkoittaa suomeksi ”avata täydellisesti.” Jakeen 27 ”selittää” termiä käytetään myös 1. Korinttolaiskirje luvussa 12, kun on kyse kielilläpuhumisen selittämisestä (ei tulkitsemisestä). Jakeen 32 ”selittää” termiä käytetään mm. Luukas 24:45, jossa Herra Jeesus ”**avasi heidän ymmärryksensä käsittämään kirjoitukset.**”

Avataksemme asiaa vielä enemmän, otamme toisen kohdan Apostolien Teoista: ”**Paavali keskusteli** (= puhua perusteellisesti) **kolmena sapattina heidän kanssansa, lähtien kirjoituksista, selitti ne, ja osoitti, että Kristuksen piti kärsimän ja nouseman kuolleista.**” (Apostolien Teot 17:2-3) Paavali siis keskusteli heidän kanssaan ja osoitti (παράτιθημι, paratithēmi = *to place beside, to set before, giving evidence, present*) heille, eli näytti toteen heille, että Jeesus on Kristus.

Apostoli Paavalista sanotaan: ”**Mutta Saulus sai yhä enemmän voima ja saattoi Damaskossa asuvat juutalaiset ymmälle näyttäen toteen, että Jeesus on Kristus.**” (Apostolien Teot 9:22) Sana ”näyttää toteen” tarkoittaa ”kutoa yhteen” tai ”koota kompaktisti.”

Sen tähden, meidän tulee myös uskoa Raamattu Jumalan Sanana sellaisenaan, kun se on meille annettu ja **päähuomio on Sanan avaamisessa, opettamisessa ja selittämisessä.** Nyt kuitenkin usein käy niin, että ne joiden pitäisi Paavalin tavoit selittää, osoittaa todeksi ja avata pyhän Raamatun Sanaa, esittävät Raamatusta mielivaltaisia oppeja, ja pyrkivät avaamaan mieluummin kirkolliskokousten pohdintoja kuin pyhää Raamattua. Kirkolliskokousten päätöksethän ovat usein ovat ristiriidassa Raamatun kanssa, ja antavat ymmärtää, että Raamattua ei voi uskoa, niin kuin se meille annettu. Varokaamme tällaista ja pysykäämme Sanan perustuksella, sitä uskoen ja pyytäen armoa, että Jumalan Pyhä Henki avaisi meille Sanan aarteet, niin kuin Hän on luvannut tehdä. .

6. Laki ja evankeliumi

Jumalan Sana on lakia ja evankeliumia. Nämä kaksi täytyy ehdottomasti pitää kirkkaana ja niitä ei saa sekoittaa. Lain saarnaaminen on ihmisen synnin paljastamista ja evankeliumin saarna on Jumalan armon saarnaamista, armon, jonka ihminen saa ilman mitään ansiota, sulana Jumalan lahjana, uskon kautta Herraan Jeesukseen Kristukseen.

7. Raamatun ensimmäinen avain on Kristus

Kristus, Jumalan ainosyntyinen Poika, Jumalan lankaikkinen Sana, lihaan syntynyt, ristillä kärsinyt ja kuollut meidän syntiemme tähden, kuolleista noussut ja Taivaaseen astunut, on koko pyhän Raamatun punainen lanka. Jos ei näe Kristusta Jumalan Poikana ja Lunastajana pyhässä Raamatussa, ei vielä näe siinä mitään. Mutta kun näkee uskolla omistane Kristuksen, koko Raamattu avautuu Jumalan ihmeellisenä pelastussuunnitelmana ja armon lähteenä.

8. Raamatun toinen avain on syntisen vanhurskauttaminen

Toinen avain, jolla Raamattu ja Jumalan tunteminen avautuu, on syntisen vanhurskauttaminen, yksin uskosta, armosta ja Kristuksen tähden. Aadam ja Eeva, Aabel, Noa, Aabraham, muut patriarkat, Daavid ja profeetat vanhurskautettiin uskon kautta Jumalan lupauksiin Kristuksesta. Uuden Testamentin aikana, kun Kristus jo oli teurastettu Jumalan Karitsana ristillä, ihminen vanhurskautetaan uskon kautta Jeesukseen Kristukseen. Kristuksen persoonassa ja Hänessä

lahjoitettavassa ja syntisen hyväksi luettavassa vanhurskauttamisessa vasta pääsemme tajuamaan armollisen Jumalan. Kaikki muu pyrkimys on vain lain tekoja, joka ajaa epätoivoon.

9. Jumalan Sana ja seurakunta

Jumalan pyhä kansa eli kirkko on siellä, missä on Jumalan Sana. Jumala on antanut Sanansa kirkolleen opetuksesi, nuhteeksi, ojennukseksi, kasvatukseksi ja lohdutukseksi. (2. Timoteuskirje 3:16; Roomalaiskirje 15:4) Sen tähden Jumalan pyhä kansa uskoo Jumalan Sanan, sen arvovallan, täydellisyyden, riittävyys, selvyys ja vaikuttavuus. Näiden vuoksi myös pyhä kaste on vaikuttava koska siitä annettu Jeesuksen käsky selvä ja kirkas. Näiden vuoksi kaste vaikuttaa syntien anteeksiantamisen, uuden elämän, Kristuksen lahjavanhurskauden yksin Jumalan työnä, ei ihmisen. Sen tähden myös Herran pyhässä ehtoollisessa saamme Kristuksen tosi ruumiin ja veren. Monet kirkkokunnat tekevät kasteesta ja ehtoollisesta ihmistyötä, ja näin ollen he eivät enää omista koko Kristuksen ansiota. Jumalan Sanaa tulee saarnata puhtaasti, pitää laki ja evankeliumi kirkkaana toisiinsa sekoittamatta. Näiden viiden Jumalan Sanan ominaisuuden perusteella myös

ripissä julistettu syntien anteeksiantamus on Jumalan itsensä antama ja Herran siunaus todellinen Herran, Elävän Jumalan siunaus. Aamen.

Harri Lammi, pastori, V.D.M.
Hyvän Paimenen luterilainen seurakunta, Loimaa
Pyhän Sanan luterilainen seurakunta, Forssa
Suomen Ev. Lut. Lähetysliittokunta

Lähteet:

Cross F. L & Livinstone E.A (2005)	The Oxford Dictionary of the Christian Church, 3 rd . edition.
D'Aubigne M. J. H. (1886)	Kuudennentoista vuosisadan uskonpuhdistuksen historia. Gummerus.
Dulmen van A. (2002)	Martti Luther, elämä, teot ja kirjoitukset. IdeaNova Oy.
Gerhard J. (1625)	On the Nature of Theology and on Scripture. Concordia Publishing House. Saint Louis, 2006.
Kelly J.N.D (1989)	Early Christian Doctrines, 5 th edition. A & C Black, London.
Hägglund B. (1985)	Uskon malli. SLEY-Kirjat. Gummerus Oy, 1985.
Luther M. (1525)	Sidottu ratkaisuvälillä. Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys, 1982.
Luther M. (1539)	Kirkolliskokouksista ja kirkosta. Näköispainos vuoden 1910 painoksesta. Panelian Painotuote., 1989.
Preus J. A. O. (1992)	Toinen Martti. Martin Chemnitzin elämä ja teologia. Concordia.
Pyhä Raamattu (1933 / 1938)	Kristillinen Kirja- ja Musiikkikustannus, Pietarsaari, 2006.
Sasse H. (1934)	Olen luterilainen. SLEY-kirjat. Gummerus Kirjapaino, 1992.
Sasse H. (1949).	Kenen te sanotte minun olevan. Mitä tunnustuksella tarkoitetaan kirkossa? Aamutähti, nro. 2. Suomen Luther-säätiö.
Suomen ev. lut. kirkko.	Evankelis-luterilaisen kirkon tunnustuskirjat. SLEY kirjat, 1998.